

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om användning av däck m.m. avsedda för bilar och släpvagnar som dras av bilar (konsoliderad elektronisk utgåva);

TSFS 2009:19

Konsoliderad elektronisk
utgåva

VÄGTRAFIK

beslutade den 14 april 2009. Ändringar införda t.o.m TSFS 2012:131.

Den konsoliderade elektroniska utgåvan kan innehålla fel. Observera därför att det alltid är den tryckta utgåvan som gäller.

Omfattning

1 § Dessa föreskrifter avser däck som används på personbil, buss, lastbil och släpvagn som dras av bil. Fordon som är registrerade i utlandet får användas trots dessa föreskrifter om de uppfyller kraven i 44 kap. Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar.

Föreskrifterna omfattar även anordningar som skydd mot slirning (snökedjor eller motsvarande).

2 § I Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar finns tekniska krav på däck på de fordon dessa föreskrifter omfattar.

Definitioner

3 § Med vinterdäck avses i dessa föreskrifter däck som särskilt framtagits för vinterkörning och som är märkt M+S, M.S., M & S, M-S, MS eller ”Mud and Snow”.

Allmänna råd

Tung lastbil, tung buss och personbil klass II med en totalvikt över 3 500 kg som är försedd med däck med snökedjor eller som har lämpligt slirskydd, sandspridare eller liknande anordning bör anses vara försedd med likvärdig utrustning enligt 4 kap. 18 a § trafikförordningen (1998:1276).

Grovmonstrade däck med vintermönster som är märkta med M+S eller däck märkta med symbolen alptopp/snöflinga (3PMSF) bör betraktas som vinterdäck.

Vinterväglag bör anses råda när det finns snö, is, snömodd eller frost på någon del av vägen. (TSFS 2012:131)

Krav avseende ett däck slitbana

4 § Slitbana på däck får inte vara mer nött än att det kvarvarande profildjupet i huvudmönstret uppgår till 1,6 mm i de mittersta 75 % av slitbanans bredd. Se dock kraven i 5 §.

Vid dubbelmonterade hjul på fordon med totalvikt över 3 500 kg får dock yttre däck slitbana vara mer nött men inte så mycket att däckets armering blottläggs.

5 § Vid färd på väg den 1 december – 31 mars när vinterväglag råder får slitbanan på däck

1. till personbil klass I, personbil klass II med en totalvikt av högst 3 500 kg, lätt lastbil och lätt buss samt släpvagn som dras av sådana fordon, inte vara mer nött än att det kvarvarande profildjupet i huvudmönstret uppgår till 3 mm i de mittersta 75 % av slitbanans bredd, och

2. till tung lastbil, tung buss och personbil klass II med en totalvikt över 3 500 kg, inte vara mer nött än att de kvarvarande profildjupet i huvudmönstret uppgår till 5 mm i de mittersta 75 % av slitbanans bredd.

Första stycket gäller inte vid tillfällig användning av reservhjul efter inträffad skada på ett däck. (TSFS 2009:90)

6 § Däck, får inte visa tecken på brott eller separation och får inte ha hål, skåra eller annan skada, som blottlägger däckets armering.

Däck som konstruerats för att under kortare tid köras lufttomma eller med reducerat tryck får undantas från kravet i första stycket.

Krav på användning av vinterdäck

7 § Krav på användning av vinterdäck den 1 december–31 mars vid vinterväglag och undantag från kravet finns i 4 kap. 18 a § trafikförordningen (1998:1276).

Fordon får, om det kan ske utan att trafiksäkerheten sätts i fara, brukas trots bestämmelserna i 4 kap. 18 a § första och andra stycket trafikförordningen även i följande fall:

1. för färd med stöd av saluvagnslicens kortast lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal eller liknande till sådan plats eller lokal eller till garage,

2. för körning med stöd av saluvagnslicens i den omfattning som behövs för demonstration eller försäljning,

3. om fordonets däck enligt uppgift i vägtrafikregistret har en fälgdiameter som är 10 tum eller mindre,

4. för körning med tung lastbil när fordonet används i anläggningsarbete eller liknande arbete, eller

5. om fordonet brukas av Försvarmakten, Försvarets Materielverk eller Försvarets radioanstalt. (TSFS 2012:131)

8 § På andra bilar och släpvagnar än utryckningsfordon samt släpvagn kopplat till utryckningsfordon får dubbade däck inte användas den 16 april – 30 september annat än när det råder vinterväglag eller sådant kan befaras och detta motiverar att dubbade däck används. (TSFS 2009:90)

Hur dubbdäck på fordon får kombineras

Dubbdäck på bil med totalvikt av högst 3 500 kg samt på släpvagn som dras av sådant fordon

9 § Antalet dubbar i dubbade däck får inte skilja mer än 25 % jämfört med det däck på fordonet som har det största antalet dubbar.

10 § På fordon får inte användas både dubbade och odubbade däck. Vid dubbelmonterade hjul får dock ett av däcken vara odubbat. De dubbade däcken ska i sådant fall vara placerade symmetriskt i förhållande till fordonets längdaxel.

Första stycket gäller dock inte vid tillfällig användning av reservhjul efter inträffad skada på ett däck.

Allmänna råd

I fråga om dubbade vinterdäck bör på bil däcken med det största dubbutsticket monteras bak.

11 § Om släpvagn dras av bil som har en totalvikt av högst 3 500 kg och bilen har dubbade däck ska, då vinterväglag råder, även däcken på släpvagnen vara dubbade.

Första stycket gäller inte när släpvagn brukas med stöd av saluvagnslicens eller för färd kortaste lämpliga väg till och från reparationsverkstad för reparation eller besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § fordonslagen (2002:574).

Dubbdäck på bil med totalvikt över 3 500 kg samt på släpvagn som dras av sådant fordon

12 § Antalet dubbar i dubbade däck bör inte skilja mer än 25 % jämfört med det däcket som har det största antalet dubbar.

13 § På fordon får inte finnas både dubbade och odubbade däck på hjul på samma axel.

På fordon med boggi- eller trippelaxel behöver dock endast hjulen på en av de i boggi- eller trippelaxel ha dubbade däck. Dessutom får vid dubbelmonterade hjul ett av däcken vara odubbat. De dubbade däcken ska i sådant fall vara placerade symmetriskt i förhållande till fordonets längdaxel.

Första stycket gäller inte vid tillfällig användning av reservhjul efter inträffad skada på ett däck.

14 § Om släpvagn med totalvikt av 3 500 kg eller lägre dras av bil som har en totalvikt över 3 500 kg och som har dubbade däck ska, då vinterväglag råder, även däcken på släpvagnen vara dubbade.

Första stycket gäller inte när släpvagn brukas med stöd av saluvagnslicens eller för färd kortaste lämpliga väg till och från reparationsverkstad för reparation eller besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § fordonslagen (2002:574).

Första stycket gäller inte heller vid tillfällig användning av reservhjul efter inträffad skada på ett däck.

Allmänna råd

Då vinterväglag råder bör även en släpvagn med totalvikt över 3 500 kg vara försedd med dubbade däck om den dras av en bil med en totalvikt över 3 500 kg om bilen är försedd med dubbade däck.

Krav vid dubbning av däck

Generella krav på dubbdäck

15 § Dubb i personbilsdäck får endast finnas i däck som av däcktillverkaren är avsett för dubbning. För lätta lastbilsdäck (C-däck eller LT-däck) får dubb endast finnas i däck som av däcktillverkaren är tillåtet för dubbning.

16 § Däck får inte ha så kallade rördubbar.

17 § Däck som dubbas och är märkta med tillverkningsvecka 187 eller senare, eller tagits i bruk efter den 1 oktober 1998 ska uppfylla kraven i 18 – 29 §§ för respektive däcktyp.

Även annat dubbdäck kan användas under förutsättning att det kan dokumenteras, exempelvis genom finskt typgodkännande, att det vägslitage som dubbdäcket orsakar på vägbeläggningen inte är större än det som orsakas av ett dubbdäck med dubbar som fyller kraven nedan.

Första stycket gäller inte däck på utryckningsfordon samt släpvagn kopplad till utryckningsfordon.

Krav på dubbar i personbilsdäck

18 § Dubben får inte ha större massa än 1,1 g.

19 § /Upphör att gälla 2013-07-01/Antalet dubbar får inte vara större än

1. 90 vid fälgdiameter till och med 13",
2. 110 vid fälgdiameter 14" och 15", och
3. 130 vid fälgdiameter från och med 16".

19 § /Träder i kraft 2013-07-01/Antalet dubbar får vara högst 50 per meter rullningsomkrets. (TSFS 2009:90)

20 § Dubbarnas medelutstick över däckets omgivande slitbana får i fråga om nydubbade däck, eller där nya dubbar monteras i begagnade däck, inte överstiga 1,2 mm.

Dubbarnas maximala utstick för däck i bruk får inte överstiga 2,0 mm.

Dubbarnas medelutstick för däck i bruk bör inte understiga 0,9 mm.

21 § Den statiska dubbkraften, mätt med ett utstick på 1,2 mm och vid 20°C ± 4°C, får i fråga om nydubbade däck inte vara större än 120 N. Detta ska anses uppfyllt om dubben erhållit finskt typgodkännande efter provning enligt ovan nämnda krav.

Krav på dubbar i lätta lastbilsdäck (C- och LT däck)

22 § Dubben får inte ha större massa än 2,3 g.

23 § /Upphör att gälla 2013-07-01/Antalet dubbar får inte vara större än

1. 90 vid fälgdiameter till och med 13",
2. 110 vid fälgdiameter 14" och 15" och
3. 150 vid fälgdiameter från och med 16".

23 § /Träder i kraft 2013-07-01/Antalet dubbar får vara högst 50 per meter rullningsomkrets. (TSFS 2009:90)

24 § Dubbarnas medelutstick över däckets omgivande slitbana får i fråga om nydubbade däck, eller där nya dubbar monteras i begagnade däck, inte överstiga 1,2 mm.

Dubbarnas maximala utstick för däck i bruk får inte överstiga 2,0 mm.

Dubbarnas medelutstick för däck i bruk bör inte understiga 0,9 mm.

25 § Den statiska dubbkraften, mätt med ett utstick på 1,2 mm och vid $20^{\circ}\text{C} \pm 4^{\circ}\text{C}$, får i fråga om nydubbade däck inte vara större än 180 N. Detta ska anses uppfyllt om dubben erhållit finskt tygodkännande efter provning enligt ovan nämnda krav.

Krav på dubbar i lastbilsdäck

26 § Dubben får inte ha större massa än 3,0 g.

27 § /Upphör att gälla 2013-07-01/Antalet dubbar får inte vara större än

1. 90 vid fälgdiameter till och med 13",
2. 110 vid fälgdiameter 14" och 15", och
3. 150 vid fälgdiameter från och med 16".

27 § /Träder i kraft 2013-07-01/Antalet dubbar får vara högst 50 per meter rullningsomkrets. (TSFS 2009:90)

28 § Dubbarnas medelutstick över däckets omgivande slitbana får i fråga om nydubbade däck, eller där nya dubbar monteras i begagnade däck, inte överstiga 1,5 mm.

Dubbarnas maximala utstick för däck i bruk får inte överstiga 2,5 mm.

Dubbarnas medelutstick för däck i bruk bör inte understiga 0,9 mm.

29 § Den statiska dubbkraften, mätt med ett utstick på 1,2 mm och vid $20^{\circ}\text{C} \pm 4^{\circ}\text{C}$, får i fråga om nydubbade däck inte vara större än 340 N. Detta ska anses uppfyllt om dubben erhållit finskt tygodkännande efter provning enligt ovan nämnda krav.

Däck och utrustning för tillfällig användning

30 § Vid tillfällig användning av reservhjul efter inträffad skada på däck monterat på personbil, behöver däck på reservhjul inte vara av samma typ som de övriga däcken på personbilen. Med typ avses här diagonaldäck, radialdäck, sommardäck och vinterdäck.

31 § Personbil som är typgodkänd enligt rådets direktiv 92/23/EEG av den 31 mars 1992 om däck och däckmontering på motorfordon och släpvagnar till dessa fordon eller ECE-reglemente 64 får brukas tillfälligt med de speciella reservhjul som ingår i typgodkännandet.

32 § Bilar som deltar i tävling eller annan sportslig verksamhet på väg enligt definition i 42 kap. 1 § Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar, får brukas utan hinder av kraven i dessa föreskrifter. Detta gäller även de bilar som används av de officiella funktionärer som direkt deltar i tävlingen samt eventuella förårbilar.

33 § Om anordningar till skydd mot slirning används ska de vara så beskaffade att de inte skadar vägen.

TSFS 2009:19

Denna författning träder i kraft den 29 april 2009.

TSFS 2009:90

Denna författning träder i kraft den 1 december 2009. Kravet i 19, 23 och 27 §§ träder i kraft den 1 juli 2013 och gäller inte däck som är tillverkade före detta datum.

TSFS 2012:131

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2013.